

STANOVISKO UNIE FILMOVÝCH DISTRIBUTORŮ K SOUČASNÉMU NOUZOVÉMU STAVU

Kalkulace ztráty z provozu kin vychází ze skutečných čísel roku 2019 a odpovídajícího dělení vstupného placeného diváky.

Celková týdenní ztráta při uzavření provozu kin představuje 50 300 000 Kč

6 560 000 Kč ztrátu státu za nezaplacené DPH

430 000 Kč ztrátu SFK vzhledem k neodvedeným poplatkům

346 500 Kč ztrátu na poplatcích pro OSA

Vlastní ztráta kin představuje 23 200 000 Kč

Vlastní ztráta distributorů představuje 19 750 000 Kč

Přesný přepoččet ztráty producentů nelze provést ze dvou důvodů. Každý film má velmi odlišné výsledky, zároveň se velmi liší náklady na technické zpracování a marketing uvedení filmu a v neposlední řadě záleží na typu smlouvy mezi producentem a distributorem. V každém případě lze konstatovat, že české filmy se v roce 2019 podílely na obratu kin 24,1%. To představuje týdně 12 127 000 Kč celkové ztráty výnosů kin a 4 764 000 Kč ztráty čistého výnosu distributorů za české filmy.

Charakter ztráty pro jednotlivé subjekty.

Nejvýraznější nositelé ztráty jsou provozovatelé kin. Ztrátu z uzavření provozu nesou nejen z hlediska ztráty vstupného, ale také z uzavření přidružených služeb, jako jsou příjmy z reklamy a zejména občerstvení a to bez ohledu na to, zda jde o prodej nápojů a popcornu v multiplexech nebo přidružených barech jako kupříkladu u Bia Oko. Nejvýraznější ztrátu představuje platba nájmu a energii. Tato část je fatální pro všechna soukromá kina, která platí standardní nájem. Relativně jednodušší situace je pouze pro kina, která jsou provozována přímo nebo prostřednictvím obecních zastupitelstev, nebo sídlí v jejich objektech.

Podíl platu zaměstnanců na nákladech je minimálně 20%, ale může být i vyšší, pokud mají výhodnější nájemní podmínky. Při uzavření provozu lze předpokládat neschopnost hradit platy velmi rychle.

Výjimkou mohou být pouze společnosti, pro něž je provoz kin pouze okrajovou, doplňkovou činností a nejsou na ni nijak závislí, což je ovšem zcela výjimečný příklad.

Ztráta distributorů zabývajících se kinodistribucí je srovnatelná s kiny. Výrazně vyšší podíl vůči kinům zde představují právě mzdové náklady, které mohou činit 50%-75% provozních nákladů. Druhou složkou ztráty jsou investice do vydání filmů, které jsou odloženy nebo dokonce zrušeny. Při zrušení premiéry je samozřejmě ztráta 100%, při posunu bude částečná, protože část připravených materiálů lze použít v budoucnosti. Navíc záleží na formě a typu smlouvy s producentem.

Producenti samozřejmě také nesou určitou míru ztráty, ale ta je velmi rozdílná film od filmu.

Samozřejmě každý producent drží práva na více forem šíření. Proto se může rozhodnout film uvést prostřednictvím onlinové nebo televizní formy. Jeho kalkulovaný a očekávaný podíl na výnosech z kin může být v rozsahu 0 – 50% celkových výnosů filmu. Přičemž jeho výnos z kin se počítá z čistého výnosu distributorů po odpočtu nákladů na vydání filmu. Pro některého producenta tedy zrušení kin může znamenat zcela fatální ztrátu a likvidaci a v jiném případě to vůbec nemusí mít žádný vliv. Základní problém je, že nejvýraznější negativní vliv je zpravidla u dražších filmových projektů, které mají vyšší kvalitu, jsou zaměřeny na divácký úspěch nebo festivalové prezentace.

Nezbytnost podpory státu pro přežití celého distribučního systému je nutno sledovat ve dvou základních polohách. V prvním případě je třeba zachovat samotnou existenci společností, k tomu je potřeba jednak podpořit platy zaměstnanců uzavřených provozů (kin) a také společností, které jsou na dodávkách pro tyto společnosti plně závislé (distributoři). V některých případech ovšem ani tato podpora není dostatečná, otázkou tedy je zároveň podpora pokud jde o nezbytné placení nájmu, zde jde ovšem často o vztah dvou soukromých subjektů – pronajímatele a nájemce. Pomoc nebo nějaké řešení je ovšem zejména pro kina zcela fatální.

Druhou oblastí je pak oživení standardního fungování systému po ukončení pandemie a vyhlášených opatření. Oživení kulturních aktivit a podpora sociálního aspektu sdílených zážitků v umělecké a relaxační oblasti je zcela zásadní pro další zdravý rozvoj společnosti. Prvotní návrat k tvorbě audiovizuálních děl bude zřejmě nejjednodušší pro producenty, protože zde bude velký zájem o nové filmy a seriály pro online i televizní šíření. Distributoři budou mít problém s investicí do nových programů, protože jejich finanční situace se zcela jistě v průběhu omezení činnosti výrazně zhorší. Budou potřebovat nějakou formu podpory, aby nabídka kin se rychle dostala na úroveň před pandemií. Základní problém v této oblasti bude zejména pro zahraniční a zejména evropské nezávislé filmy a domácí produkci. Klíčem k oživení situace však bude samozřejmě schopnost provozovatelů obnovit provoz kin. Zda na to budou mít potřebné prostředky, prostory a lidi, bude záviset na dříve uvedené formě podpory.

Základní otázkou pak bude ochota diváků opětovně se vrátit ke společenským formám života, ke vzájemnému trávení volného času a k návštěvám kin a samozřejmě jeho kupní síla. Z tohoto důvodu by pro zdravé oživení funkce filmové distribuce byla nějaká forma podpory návštěvy kin. Variant je několik. Na Slovensku fungovala podpora návštěvnosti slovenských filmů v kinech dotací cca 16% ceny vstupenky z AVF a v současné době je diskuse o krátkodobém zavedení takovéto podpory na veškerou návštěvnost ve startovacím období. Podpora by mohla být i formulována i tak, aby došlo ke krátkodobému snížení ceny vstupného v kinech a tím zvýšení motivace diváků kina navštívit. Obdobnou variantou by mohlo být i zrušení DPH na lístky do kina a zároveň i prodej licenčních práv k veřejnému uvádění filmů. Toto opatření by výrazně ulevilo nejen kinům a distributorům, ale i odloženým festivalům a producentům odložených filmů.

Variant optimální podpory je možné konstruovat i více. Základní úkoly však zůstávají dva. Zaprvé zajistit přežití dotčených subjektů (tedy provozovatelů kin a distributorů) přes trvání pandemie. Za druhé pak pomoci celému systému nezbytnému pro zdravý rozvoj společnosti vrátit se do původních kolejí.

25. 3. 2020